

КОМПОЗИЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО КОМПЛЕКСУ

Таргонська І.С.

Науковий керівник – Жмурко Ю.В., канд. архіт., доцент

Актуальність. На початку ХХІ століття у всьому світі спорт, суспільство і архітектура спортивних споруд виявляються перед необхідністю глибокого переосмислення своїх кордонів, цілей та інструментів. Це в цілому формує нову картину світу, архітектури та зв'язків між ними. Під впливом технічного прогресу і соціально-політичних реформ всі види спорту отримали величезний розвиток. Це спричинило будівництво спортивних комплексів, використовуючи найрізноманітніші конструкції та об'ємно-просторові рішення

Сучасні проблеми великих міст, в тому числі і екологічні, зміни технології, а також процес глобалізації гостро ставлять питання пошуку нових підходів до архітектурного формування спортивних комплексів. Це продиктовано пошуком нових перспективних багатофункціональних спортивних споруд, які розглядаються як функціонально-просторове об'єднання об'єктів професійного та масового спорту заснованого на принципах всесезонності, універсальності і максимального насичення громадськими і досугово-оздоровчими функціями.

Особливості формоутворення критих багатофункціональних комплексів спрощено можна співвіднести до двох найпоширеніших схем - прямокутної і кільцевої (центричної), що в свою чергу зумовлює використання прогонових і оболонкових типів однооб'єктних критих будівель. Але разом з тим, значне збільшення громадських і спортивно-оздоровчих функцій обумовлює формування додаткових обсягів в структурі спортивних комплексів. Тому, в об'ємно-просторових композиціях спортивних комплексів використовуються найрізноманітніші елементи: багаторівневі об'єми, атріуми, пандуси, галереї. Особливо слід відзначити часте використання готельної складової в якості висотної домінанти в архітектурній композиції спортивних комплексів.

Розміщення спортивних на вільних територіях, що розвиваються в міських районах, дозволяє використовувати ще одну композиційну схему планувального формування, коли спортивний комплекс проектується окремими об'єктами або групами, тобто «дисперсно». При такій схемі можна створювати спеціалізовані об'єкти, наприклад, велотреки, стрільбища, кросові траси і т.д.

Сучасні тенденції в розвитку суспільства і спорту зумовлюють прагнення до зближення рівня об'єктів для професійного і аматорського спорту, а часто і об'єднання їх в єдині комплекси. Найбільш

ймовірно здійснення такого концептуального підходу - це створення перспективних багатофункціональних центрів спорту, де і професійна, і любительська складові будуть розкриті в повній обсязі. При цьому вони можуть поряд з об'єктами для різних видів змагань включати зали для спортсменів-аматорів і майданчики для жителів міста, які бажають провести свій відпочинок зі займаючись спортом; мережа ресторанів швидкого харчування, різні спортивні і сувенірні магазини; готельний комплекс, що дозволяє прийняти як спортсменів-професіоналів, так і гостей міста.

РОЛЬ І ПРИНЦИПИ ОЗЕЛЕНЕННЯ ПРИВОКЗАЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ

Сергєєва К.В.

Науковий керівник – Жмурко Ю.В., канд. архіт., доцент

В умовах безперервного розвитку взаємозв'язків між містом та іншими населеними пунктами і регіонами країни підвищуються вимоги, що пред'являються до транспортної інфраструктури, до взаємодії її елементів в транспортних вузлах. Найважливішими елементами транспортної системи міста є вокзали. Вокзал є частиною вокзального комплексу, в який входять всі функціонально і композиційно взаємопов'язані будівлі, привокзальна площа, сквер, споруди призначені для обслуговування пасажирів і проведення квиткових, багажних, поштових та інших операцій.

Озеленення привокзальних територій - це комплекс робіт по створенню і використанню зелених насаджень. У містобудуванні озеленення є складовою частиною загального комплексу заходів по плануванню, забудови та благоустрою населених місць, яке має величезне значення в житті людини, та впливає на навколишнє середовище.

Метою даної роботи є виявлення та систематизація композиційно-функціональних принципів озеленення привокзальних територій.

Композиція зелених насаджень на привокзальній території може включати групи, живоплоти, рядові посадки і солітери.

- Групи - це невелика кількість дерев або чагарників, об'єднаних композиційно і розміщених відокремлено від масивів.

- Живоплоти - це чагарники, висаджені в один або більше рядів, виконують декоративну, захисну, шумоізоляційну і маскувальну функції. У наших умовах для цих цілей підходять глід, карагана.

- Рядові посадки - це посадки дерев, висаджених в одну лінію.